

BAARLE!

vpb

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Grote opgaven, lokale aanpak

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Sterk lokaal bestuur en vertrouwen verdienen.....	4
Betaalbaar wonen.....	6
Klimaat en duurzaamheid	7
Vitaal buitengebied	8
Bestaanszekerheid verbeteren	9
Eén gemeenschap	10
Economische impuls	13
Financieel perspectief.....	14

Inleiding

Beste inwoners, leden van de gemeenteraad, maatschappelijke en bestuurlijke partners,

Dit coalitieakkoord geeft richting, kaders en handvatten voor de ontwikkeling van de gemeente in de komende vier jaar. Het is een akkoord op hoofdlijnen en is nadrukkelijk een uitnodiging om mee te denken, samen in te vullen, bedenkingen te uiten en te anticiperen op uitdagingen die op ons pad gaan komen.

Grote opgaven, lokale aanpak

BAARLE! en de VPB hebben na de verkiezingen geconcludeerd samen de verantwoordelijkheid te willen en moeten nemen voor de grote ontwikkelingen en veranderopgaven die voor ons liggen. Wij gaan dit pragmatisch, met gezond verstand en passend voor onze gemeente vormgeven. Grote opgaven, lokale aanpak.

Maatschappelijke opgaven vragen om samenwerking

Beide partijen zijn stabiel in koers en visie en zijn vertrouwd met het (mede) besturen van de gemeente Baarle-Nassau. We kijken samen vooruit naar de toekomst en gaan de uitdagingen aan die in de komende periode op ons afkomen. Daarbij zien we onder andere de volgende opgaven: het woningtekort, de klimaatverandering en energietransitie, gemeentelijke zorgtaken, sociale activering, onze ruimtelijke ordening en transitie van de agrarische sector, de bescherming en het herstel van natuur en onze veiligheid. Als lokaal bestuur willen en moeten we, dit alles samen met inwoners, gemeenteraad en maatschappelijke partners vormgeven vanuit burgerparticipatie. Voor de grote ontwikkelingen maken we daarbij meer gebruik van de kennis en kracht van onze samenwerkingsverbanden zoals de ABG-samenwerking met de gemeenten Alphen-Chaam en Gilze en Rijen, de BGTS met Baarle-Hertog en regionale samenwerkingsverbanden.

Veel opgaven worden opgelegd door, of beïnvloed vanuit hogere overheden. Daarbij zijn de financiële middelen niet altijd toereikend. Om deze opgaven voor onze gemeente adequaat te kunnen vormgeven, moet de kwaliteit én de draagkracht van de ambtelijke organisatie op orde zijn. En vraagt die organisatie ook vertrouwen en steun van ons. Bestuurlijk vraagt het om regionale samenwerking en lokaal is het belangrijk dit voor onze inwoners overzichtelijk te houden en daarbij de financiële lasten betaalbaar te houden.

We willen benadrukken dat ondanks onze inspanningen concrete resultaten mede afhankelijk zijn van andere overheden, initiatiefnemers, partners, ondernemers, financiële mogelijkheden en ambtelijke capaciteit. Daarom monitoren we regelmatig de voortgang en staan we open voor andere ideeën. Daarnaast willen we kijken naar een gezamenlijke ABG-aanpak en het maken regionale afspraken.

Fractie BAARLE!
Hans van Tilborg

Fractie Vooruitstrevende Partij Baarle
Janneke van de Laak

Sterk lokaal bestuur en vertrouwen verdienen

De grote opgaven van onze tijd vragen om een sterk lokaal bestuur die het vertrouwen geniet van inwoners, ondernemers, maatschappelijke en bestuurlijke partners. Als kleine, zelfstandige, unieke grensgemeente vraagt dit om intensieve samenwerking met de gemeenschap, met Baarle-Hertog, in regionale verbanden, met onze partners in de ABG-samenwerking en met andere maatschappelijke en bestuurlijke partners aan beide zijden van de grens. We gaan daarbij telkens uit van de kracht van onze eigen schaal gekenmerkt door de nabijheid van de gemeenschap en door de korte lijnen binnen de gemeente te benutten. Daarom ruimen we zowel voor het college als de gemeenteraad voldoende tijd in om in gesprek te gaan met de gemeenschap.

Dienstverlening

Het vertrouwen van de gemeenschap valt of staat met de dienstverlening van de gemeente. We steunen de ontwikkeling die de ABG-organisatie daarin maakt, maar we zien ook nog ruimte voor verbetering. We benoemen hier:

- De (telefonische) bereikbaarheid.
- Doorverwijzing vanuit het Klant Contact Centrum, zeker bij vragen of initiatieven die meer afdelingen raken.
- Verbeteren van de gemeentelijke website; zowel de uitstraling als de toegankelijkheid en het vinden van de juiste formulieren en informatie.

Burgerparticipatie

Ook burgerparticipatie is een middel, mits goed toegepast, om het vertrouwen in het lokaal bestuur te versterken. We willen vanuit het eerder vastgestelde beleidskader aan de slag. Per opgave of thema bekijken we welke mate van burgerparticipatie passend is. Daarbij willen we benadrukken dat er altijd sprake is van een belangenafweging en dat nooit iedereen zijn zin kan krijgen. We willen daarom investeren in het scheppen van heldere verwachtingen en het doen van realistische beloftes. Daarnaast vragen we aandacht voor het onderscheid tussen belangengroepen en instanties met expertise. We denken aan de inzet van de volgende acties:

- Betrekken van alle kernen via o.a. de buurt- en dorpsraad.
- Experimenteren met een burgerpanel.
- Meedenken met concrete burgerinitiatieven.
- Extra inzetten op de jeugd, o.a. door een werkbudget voor de jeugdgemeenteraad en samenwerking met (middelbare) scholen.
- Mogelijkheden verkennen voor een vorm van een referendum.
- Uitbreiden en vaker organiseren van de cursus "Politiek Actief".

Een aantal van deze acties moet bijdragen aan het bereiken en betrekken van de "stille meerderheid" en de groepen waar we weinig contact mee hebben.

Zoals eerder geschetst, maken we meer tijd voor het college en de gemeenteraad om op werkbezoek te gaan, te spreken met inwoners, ondernemers, adviesraden, kortom: om meer naar buiten te gaan en de potentie van een kleine gemeente meer te benutten.

ABG-organisatie

We willen een meedenkend en meewerkend bestuur zijn en verwachten die houding ook van onze ABG-organisatie. De ABG-organisatie mag van ons blijvend commitment en duidelijk

opdrachtgeverschap verwachten. Centrale huisvesting van de backoffice is een logische stap die moet resulteren in een betere samenwerking, dienstverlening en efficiency van de ambtelijke organisatie, waarbij de randvoorwaarden zijn:

- Dat de bestuurszetel en de front-office in Baarle-Nassau behouden blijven.
- Passende dienstverlening plaatsvindt in MFA de Bremerpoort in Ulicoten.
- Dat een passende invulling wordt gevonden voor de ruimten die eventueel in het gemeentehuis beschikbaar komen.
- Dat het financieel haalbaar is.

We blijven de kostenontwikkeling van de organisatie kritisch volgen, maar zijn ons ervan bewust dat er een opgave ligt om de organisatie kwantitatief en kwalitatief op peil te houden.

ABG-samenwerking

Om tot meer uitvoeringskracht te komen, willen we samen met de gemeenten Alphen-Chaam en Gilze en Rijen komen tot een beknopte agenda voor het gehele gebied binnen de stedelijke driehoek Breda-Tilburg-Turnhout. Daarbij is het van belang dat de gemeenteraden goed in positie worden gebracht en dat we betere afspraken maken over onderlinge communicatie en de wijze waarop we al dan niet tot gezamenlijke besluitvorming komen. De gezamenlijke agenda kan de basis zijn voor onze inzet in regionale samenwerkingsverbanden.

Regionale samenwerkingsverbanden

“De regio” is in toenemende mate de schaal waarop veel gemeentelijke taken worden uitgevoerd. Vanuit onze eigen schaal en kracht leveren we een bijdrage aan deze samenwerkingsverbanden en zijn we scherp op wat die verbanden ons opleveren. Daarvoor gaan we in overleg met onze bestuurlijke partners keuzes maken.

We benadrukken dat we een open houding blijven houden naar zowel Regio West-Brabant als Regio Hart van Brabant. Vanuit onze historie, ligging en oriëntatie van onze inwoners en ondernemers op beide regio's is het logisch dat we ons blijven verbinden met zowel het gebied rondom Breda als Tilburg. Daarbij zien we een schakelrol voor onze gemeente in de groeiende samenwerking tussen Breda en Tilburg. We geven in dit akkoord bij verschillende onderwerpen aan waar we inzetten op het benutten van de regionale schaal.

Samenwerking met Baarle-Hertog

De samenwerking met Baarle-Hertog is van groot belang om maatschappelijke opgaven, wettelijke taken en ambities in onze gemeente op te kunnen pakken. De enclavesituatie vraagt op veel dossiers dagelijkse afstemming. Bij verschillende onderdelen in dit akkoord benoemen we nadrukkelijk waar we de samenwerking met Baarle-Hertog opzoeken. Het eerder gesloten bestuursakkoord is voor ons een goede basis voor de verdere samenwerking. De verdere uitbouw van onze gezamenlijke “BGTS Baarle” is een prioriteit voor deze bestuursperiode. We willen voor een aantal dossiers verkennen of deze met bevoegdheidsoverdracht kunnen worden ingebracht in de BGTS.

Grensoverschrijdende samenwerking

Naast de samenwerking met Baarle-Hertog is de samenwerking met andere Vlaamse gemeenten en partners belangrijk. Zo kent Castelre zijn eigen oriëntatie op de gemeente Hoogstraten. Regelmatig overleg met deze gemeente is daarom wenselijk. Daarnaast zien we dat veel maatschappelijke opgaven een grensoverschrijdend effect en/of aanpak nodig hebben. Ook wet- en regelgeving wordt

steeds gedetailleerder en er vindt steeds meer formalisering en digitalisering plaats. Daarmee wordt het praktisch oplossen van grensknelpunten steeds lastiger en hebben we vaker andere overheden nodig. We willen de programmatische inzet op grensoverschrijdende samenwerking daarom verder doorzetten. Van belang is daarbij wel dat we onze inzet op verschillende overlegtafels blijven beoordelen op de meerwaarde die het heeft voor onze gemeenschap.

Betaalbaar wonen

In Nederland zijn op dit moment onvoldoende betaalbare woningen. Ook in onze gemeente hebben we een opgave. We zien dat er te weinig woningen zijn, dat de bestaande voorraad onvoldoende past bij de vraag, dat de betaalbaarheid onder druk staat, dat er een toenemende vraag vanuit bijzondere doelgroepen is en dat er een ingrijpende verduurzamingsslag van de woningvoorraad nodig is.

Onze ambitie is om in de komende bestuursperiode voldoende betaalbare woningen te realiseren voor onze gemeenschap. Daar bovenop willen we bijdragen aan de regionale opgave voor zover dit wordt gesteund in de regio en mogelijk wordt gemaakt door de provincie.

Lokale prioriteiten

Er is een grote behoefte aan betaalbare woningen. We hanteren voor “betaalbaar” de landelijke definitie (NHG-grens¹). We willen op verschillende manieren werken aan meer betaalbare woningen:

- Inzetten op het vergroten van het aantal sociale huurwoningen.
- Focus op de doelgroepen starters en senioren, om instroom en doorstroom te bevorderen.
- Invulling geven aan de wettelijke taak voor het huisvesten van speciale doelgroepen.
- Streven naar actieve grondverwerving en het uitgeven van betaalbare bouwkvavels.
- Ruim medewerking verlenen aan concrete CPO-projecten en alternatieve woonvormen/-mogelijkheden zoals woningsplitsing, tiny houses en de plattelandswoning.
- Tijdelijke woningen situeren op beoogde/toekomstige woonlocaties.
- Kritisch kijken naar het aantal betaalbare woningen in bestaande plannen (waaronder Loveren).
- Maatregelen uitwerken en introduceren om woningen betaalbaar te houden zoals een zelfbewoningsplicht en toewijzen lokale binding.
- Het beperken van andere functies in aangewezen woongebieden.

Bovenstaande prioriteiten werken we uit in omgevingsplannen, een vernieuwde woonvisie voor alle kernen en een op te stellen huisvestings- en toewijzingsbeleid.

We blijven ook medewerking verlenen aan de ontwikkeling van woningen in het duurdere segment (zoals ruimte-voor-ruimteprojecten) met als uitgangspunt dat de opbrengst of ruimtelijke mogelijkheden die ontstaan aangewend worden voor het ontwikkelen van het betaalbare deel van de woningvoorraad.

Met Leystromen spreken we af om nieuwe sociale woningen toe te voegen aan het aanbod voordat sociale woningen uit de bestaande voorraad worden verkocht. Voor de huizen die verkocht worden spreken we met Leystromen af om kopers de kans te geven mee te doen met renovatieplanningen zodat deze huizen ook gaan voldoen aan de duurzaamheidseisen.

¹ Nationale Hypotheek Grens (€ 355.000 in 2022)

Recreatieparken

Landelijk en provinciaal lijkt er ruimte te ontstaan om permanent wonen mogelijk te maken op recreatieparken. In principe zijn wij hier geen voorstander van. In het kader van de woningopgave overwegen we deze bestuursperiode onderzoek te doen naar de vraag in hoeverre permanente bewoning bijdraagt aan het oplossen van deze opgave. Een dergelijk onderzoek zou ook richting moeten geven aan een aantal randvoorwaarden voor permanente bewoning, zoals financiële kaders, handhaafbaarheid, precedentwerking en draagvlak bij de inwoners.

Klimaat en duurzaamheid

Er is sprake van een ingrijpende en snelle klimaatverandering en daarom moeten we als gemeente en gemeenschap onze bijdrage leveren om dit zo veel mogelijk te temperen en ons aan te passen aan de gevolgen ervan. Ook om geopolitieke redenen is het noodzakelijk om onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen zo spoedig mogelijk te verminderen. Vergroening, verduurzaming, energietransitie en de overgang naar een circulaire economie zijn belangrijke punten voor de komende bestuursperiode. We vertrekken daarbij vanuit wettelijke kaders en ontwikkelingen en de vastgestelde duurzaamheidsvisie.

Bij het bepalen van de uiteindelijke set van maatregelen wegen we de betaalbaarheid voor en het draagvlak bij onze inwoners nadrukkelijk mee.

Energietransitie

We erkennen dat er een grote opgave ligt waarmee we aan de slag moeten. Daarnaast vinden we dat uit solidariteit iedereen binnen de eigen mogelijkheden een bijdrage moet leveren. Goede samenwerking met de regio en onze (Vlaamse) buurgemeenten is noodzakelijk.

Tot 2030 zet de gemeente vol in op energie besparen, bijvoorbeeld door isoleren, led-verlichting en meer duurzame opwek, door zonnepanelen op daken bij woningen en bedrijfsdaken. We zetten meer in op communicatie en stimuleringsmaatregelen zoals subsidies. Concreet denken we aan:

- Minimaliseren van leges voor energiebesparende maatregelen.
- Subsidies voor bestaande woningen die van het gas af gaan.
- Stimuleren gezamenlijke inkooptrajecten.
- Beschikbaar stellen van duurzaamheidsleningen.

Voor de toekomst en de opgave ná 2030 willen wij dat alle mogelijkheden en gevolgen goed worden onderzocht vanuit alle invalshoeken. Inwoners en belanghebbenden betrekken we actief. Wij sluiten op voorhand geen opties uit voor wat betreft grootschalige opwek, volgen de innovatieve ontwikkelingen en zoeken zelf actief naar kansen. Tot slot zorgen we voor een helder afwegingskader waarop we projecten kunnen toetsen op randvoorwaarden (zoals draagvlak en lokaal eigenaarschap/initiatief) en risico's (bijvoorbeeld voor natuur en volksgezondheid).

Klimaatadaptatie

Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan willen we lokaal een aantal maatregelen nemen:

- Meer ruimte voor waterberging maken in de kernen en het buitengebied.
- Investeren in natuur, boomaanplant en ecologische verbindingzones.

- Inzetten op het verder afkoppelen van hemelwaterafvoer en verwijderen van onnodige verharding.

Daarnaast volgen we de landelijke norm als het gaat om het beperken van CO2-uitstoot en geven we verder invulling aan het Schone Luchtakkoord. Ook voor deze opgaven zetten we vooral in op communicatie en stimuleringsmaatregelen.

Afval

Onze gemeente blijft streven naar realisatie van de VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof). Naast het wettelijke kader willen we in overleg met ondernemers bezien wat we lokaal kunnen afspreken over het verminderen van verpakkingsmateriaal en plastic.

Voor wat betreft het huishoudelijk afval willen we het vastgestelde afvalbeleid evalueren en de uitvoering daarvan door IOK Afvalbeheer monitoren, zodat we kunnen vaststellen in welke mate we onze doelstellingen bereiken en wat het effect daarvan is op de tarieven.

We willen meer mogelijkheden om snoeiafval gratis aan te leveren en tegelijkertijd het thuis composteren promoten.

Door het gebruik van de “Buiten-beter-app” (wordt fixi.nl) te stimuleren en de meldingen als gemeente goed op te volgen willen we voorkomen dat er verrommeling plaatsvindt. We willen kijken naar mogelijkheden te handhaven op sluikstorten.

Vitaal buitengebied

Onze gemeente heeft een groot buitengebied met verschillende functies. Er vinden economische activiteiten plaats, er is ruimte voor natuur, toerisme en recreatie en er wordt gewoond. We streven ernaar om voor al deze functies – in balans met elkaar – ruimte te blijven bieden. Daarnaast zijn er in het buitengebied ook aan aantal overlappende opgaven, waaronder stoppende bedrijfsactiviteiten en vrijkomende agrarische bebouwing en het vinden van nieuwe passende economische activiteiten. We willen daarom naar het buitengebied als geheel kijken door een integraal omgevingsplan te maken waarin we op hoofdlijnen ruimte aanwijzen voor verschillende functies en perspectief bieden aan de betreffende actoren. Daarbij accepteren we dat er overbelaste gebieden zijn waar we op korte termijn geen ruimte kunnen bieden aan andere functies.

Landelijk en provinciaal beleid zijn leidend en we haken aan op het programma Vitaal buitengebied van Regio West-Brabant.

Agrarische sector

De agrarische sector is van oudsher een belangrijke economische drager van onze gemeente. Er moet een verduurzamingslag gemaakt worden maar tegelijkertijd zoekt de sector ook naar een volwaardig toekomstperspectief. Als gemeente zien we een autonome ontwikkeling waarbij het aantal bedrijven afneemt maar de omvang van de resterende bedrijven groeit. Dat laatste is niet altijd een wenselijke ontwikkeling. Samen met de agrarische sector willen we binnen landelijke en provinciale wetgeving komen tot een toekomstperspectief. We maken daarvoor eerst een “lokale foto” zodat we een goed beeld van de sector op dit moment hebben. Van daaruit willen we onder andere:

- Mogelijkheden verkennen om niet gebruikte milieuruimte te benutten voor meer toekomstbestendige bedrijven.
- Andere bedrijfsactiviteiten mogelijk maken.
- Inzetten op samenwerking tussen agrarische sector, midden- en kleinbedrijf en de toeristische sector.
- Ruim medewerking verlenen aan alle initiatieven die milieu- en gezondheidswinst opleveren.

Natuurontwikkeling en recreatie

We willen extra natuur en bos aanleggen in het kader van klimaatadaptie maar ook om de biodiversiteit te versterken. Daarnaast verbeteren we het onderhoud. We zoeken naar mogelijkheden om daar fondsen voor op te richten, aanspraak te maken op bestaande fondsen en het aanwenden van middelen die we ontvangen uit ruimtelijke projecten.

Tegelijkertijd willen we recreatieve mogelijkheden versterken door:

- Gebiedsvisie voor Goordonk/ Visvijver.
- Inzet op wandelpaden en looproutes.

Bestaanszekerheid verbeteren

Het verbeteren van de bestaanszekerheid van inwoners is een belangrijke opgave. Als gemeente willen we daarom een goed vangnet bieden aan inwoners die dat echt nodig hebben. Mensen die een beroep doen op onze voorzieningen mogen rekenen op compassie, vlotte en daadwerkelijke hulp (met prioriteit bij de aanpak van bijvoorbeeld schulden en woonruimte) en zo nodig maatwerk, dat zorgt voor een verlichting van hun situatie. Daar staat tegenover dat we kijken naar wat een hulpvrager of zijn/haar directe omgeving zelf kan doen, dat we meer nadruk leggen op het normaliseren van ongemakken en tegenslagen en dat we misbruik en oneigenlijk gebruik tegengaan, ook om het maatschappelijk draagvlak voor deze voorzieningen te behouden.

Bij de inkoop van zorgvoorzieningen en contractmanagement werken we nauw samen met de collega-gemeenten in de ABG en Regio Hart van Brabant. De regio heeft ook voldoende expertise en capaciteit om bij te dragen aan innovatie en beleidsvorming. Dat geeft onze gemeente de ruimte om vooral te investeren in een lokale aanpak om ons voorliggend veld te versterken. Een belangrijk uitgangspunt is dat we dit doen met de middelen die daarvoor zijn bestemd.

Dorpsverbinder en dorpssteam

Voor het ontwikkelen en uitvoeren van een lokale aanpak zijn de dorpsverbinder en het dorpssteam onmisbaar. Zij zijn de oren en de ogen in de gemeenschap en kunnen een belangrijke rol spelen in het vroeg signaleren van mogelijke problemen. Ook kunnen zij door het organiseren van activiteiten het verbinden van initiatieven bepaalde sociale problemen helpen voorkomen. Wel willen we bekijken of eerder opgestarte activiteiten kunnen worden overgenomen zodat de dorpsverbinder ruimte houdt om nieuwe initiatieven op te pakken. Daarnaast willen we prioriteit geven aan ondersteuning van de jeugd door te kijken of we ook een "jeugddorpsverbinder" aan het werk kunnen zetten. We willen voor het werkbudget putten uit het coronaherstelfonds. We willen ook in overleg met Baarle-Hertog bezien hoe we elkaars aanbod in het voorliggend veld kunnen versterken.

Zorgtaken

De voorzieningen in onze gemeente op het gebied van gezondheidszorg, ouderenzorg, jeugdzorg en

zorg voor mensen met een handicap, moeten geborgd blijven. De toegang tot de zorg moet laagdrempelig zijn en de diverse vormen van zorgverlening moeten goed op elkaar zijn afgestemd.

Daarvoor gaan we onder andere het volgende doen:

- Voor mensen die moeilijk een baan kunnen vinden willen we in gesprek met lokale ondernemers.
- Mogelijkheden verkennen om jongeren meer ondersteuning te bieden om zich beter te kwalificeren voor de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door werkervaringsplaatsen.
- Meer beschermde werkplekken bieden, vrijwilligerswerk en andere zinvolle dagbesteding.
- Scherp zijn op de kwaliteit en werking van lokale zorgaanbieders.
- Kijken hoe we mantelzorgers beter kunnen ondersteunen.
- Samen met ervaringsdeskundigen, cliënten en aanbieders kijken naar een gezamenlijke aanpak.
- Om bureaucratie en onnodige administratieve lasten voor inwoners, gemeente en instellingen tegen te gaan.
- Versterken van projecten tegen eenzaamheid.
- Afspraken met andere partners (zoals de woonstichting, verenigingen, scholen) uitbreiden om vroeger te signaleren.
- Extra aandacht voor kwetsbare groepen die we voorheen niet in beeld hadden als gevolg van hoge huren, energielasten en inflatie.
- Actiever communiceren naar ondernemers en inwoners over bestaande regelingen en mogelijkheden.

Veiligheid

We zetten in op het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We willen Baarle-Hertog vragen om samen te kijken naar het verminderen van de overlast door fenomenen als tanktoerisme en de vuurwerkverkoop. Daarnaast willen we werk maken van het oefenen voor en het maken van plannen voor gezamenlijke rampenbestrijding.

We blijven actief meewerken aan oplossingen voor (grensoverschrijdende) ondermijnende criminaliteit. Dit kunnen we als gemeente niet alleen en we willen dan ook in overleg met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kijken naar mogelijkheden om meldingsbereidheid van verdachte situaties te vergroten.

We gaan goed kijken naar de wijze waarop de BOA's worden ingezet. Zij zijn de oren en ogen in de gemeenschap. Het is belangrijk dat er inzet blijft op het handelen bij overtredingen en kleine ergernissen.

In het buitengebied zetten we de huidige aanpak met o.a. actiedagen verder en willen we voldoende aandacht voor drugs- en milieudelicten. Daarnaast willen we komen tot een integraal perspectief op het buitengebied (zie het hoofdstuk Vitaal Buitengebied) zodat we onwenselijke activiteiten zoveel mogelijk kunnen voorkomen.

Eén gemeenschap

In toenemende mate zien we dat er allerlei tweedelingen in de maatschappij ontstaan, waarbij elke groep het contact met anderen soms verliest. Of het nu gaat om bijvoorbeeld bezit, inkomen, culturele achtergrond, gezondheidssituatie, woonsituatie, opleiding, politieke- of geloofsovertuiging, het gevaar dreigt dat we de kunst van het samenleven verliezen of zelfs tegenover elkaar komen te staan. We willen iedere inwoner van onze gemeente in staat stellen om – dwars over allerlei grenzen

heen – volop mee te doen in onze gemeenschap en op die manier een verdere tweedeling in de samenleving tegen te gaan.

Natuurlijk is niet alles in de maatschappij maakbaar, maar wij zien het als een belangrijke opgave voor de komende bestuursperiode om het functioneren als één samenleving te bevorderen en de samenredzaamheid te stimuleren. Dat doen we allereerst door voorzieningen mogelijk te maken die in het teken staan van contact leggen, ontmoeten, samen dingen doen alsook van voorzieningen die bijdragen aan het veelzijdig ontwikkelen van kinderen, jongeren en volwassenen.

Daarnaast is ons voornemen om bij steeds meer gemeentelijke activiteiten en projecten na te gaan hoe we kunnen bevorderen dat deze – in de ruimste zin van het woord – aantrekkelijk en bereikbaar zijn voor eenieder.

Inclusieagenda

Eén van onze ambities is om te komen tot een inclusieagenda. Bij de totstandkoming daarvan betrekken we ervaringsdeskundigen zodat we goed weten wat we moeten doen om onze dienstverlening en projecten 100% toegankelijk te maken. We pakken dit praktisch aan door de agenda aan te laten sluiten op bestaande initiatieven.

Cultuurcentrum Baarle (CCB)

Het Cultuurcentrum is een belangrijke gezamenlijke voorziening voor de Baarlese gemeenschap: een centrale laagdrempelige ontmoetingsplek. De nieuwbouw voor het CCB blijft de komende jaren één van de grootste en belangrijkste projecten van onze gemeente. Realisatie van het gebouw vindt in deze bestuursperiode plaats. Gezien de recente prijsstijgingen zullen we naar verwachting samen met Baarle-Hertog kritisch moeten kijken naar het eerder afgesproken investeringsmaximum in relatie tot het vastgestelde programma van eisen. Desondanks streven we ook naar een goede ruimtelijke en groene inpassing, aanleg van voldoende buitenruimte en aanpassing van de Loswal in lijn met het masterplan centrum. Vanzelfsprekend gaan we daarvoor in overleg met Baarle-Hertog.

Om deze belangrijke voorziening ook in de toekomst te kunnen handhaven zullen we inzetten op een substantiële daling van de exploitatielasten, in combinatie met mogelijkheden (voor de stichting CCB) om meer inkomsten te genereren.

Bibliotheek

Ook onze gezamenlijke bibliotheek is een belangrijke voorziening, met een ruim grensoverschrijdend aanbod. In overleg met Theek 5 willen we dat de bibliotheek een belangrijke rol speelt in een aantal maatschappelijke opgaven:

- Laaggeletterdheid.
- Digivaardigheid.
- Verbinden van inwoners en doelgroepen.

Daarvoor is het van belang dat we de bibliotheek toegankelijk houden en er sprake is van goede dienstverlening. Het verhogen van abonnementsstarieven heeft daarom niet onze voorkeur. Tegelijkertijd geldt ook voor de bibliotheek dat een daling van de exploitatielasten noodzakelijk is om deze voorziening voor de toekomst te behouden.

De opdracht voor onze bibliotheek leggen we in afstemming met Baarle-Hertog vast in de nieuwe administratieve afspraak.

Cultuur- en sportvoorzieningen

Ons uitgangspunt voor de komende bestuursperiode is het behoud van het huidige hoge voorzieningenniveau. Daarnaast gaan we verder met het sportakkoord en de buurtsportcoaches. We willen een overkoepelend overleg met sportverenigingen waarin we de onderlinge samenwerking willen versterken. Ook zijn we voorstander van het multifunctioneel gebruik van accommodaties.

Voor het sportpark in Ulicoten komen we met een toekomstperspectief. We willen de sportvoorziening behouden, mits dit betaalbaar blijft en in verhouding staat tot het gebruik.

We streven naar het vernieuwen van het cultuuraanbod, waar we onder andere een opdracht zien voor het CCB. Extra aandacht moet gaan naar inzet op de jeugd. We willen ook de cultuurhistorie van onze gemeente beter zichtbaar maken.

Subsidiebeleid

Het nieuwe subsidiebeleid heeft als doel om de werking van organisaties en hun activiteiten bij te laten dragen aan gemeentelijke en maatschappelijke doelen. Deze bestuursperiode meten we de effecten van het nieuwe beleid en maken we aanvullende keuzes indien gewenst.

Onderwijs

De wettelijke taak van de gemeente is regelen van huisvesting. Tegelijkertijd kunnen onderwijsinstellingen bijdragen aan de bevordering van gezamenlijkheid. We werken verder met de Lokale Educatieve Agenda en verkennen mogelijkheden om de peuteropvang toegankelijk te houden voor alle kinderen vanaf 2,5 jaar. In Baarle kunnen ouders kiezen of hun kinderen in Nederland of in België naar school gaan. Die keuzevrijheid voor onze inwoners juichen we toe, maar we willen ouders helpen om een goede keuze te maken door het Nederlandse basisonderwijs goed voor het voetlicht te brengen.

Daarnaast willen we meer aandacht voor cultuureducatie en faciliteren we de samenwerking tussen de scholen, het CCB en de BGTS Kunstacademie De Noorderkempen.

Inburgering

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwe inwoners. De wettelijke taak gaan we samen met andere gemeenten in de regio oppakken. Tegelijkertijd benutten we onze lokale schaal om taalonderwijs en het integreren in de gemeenschap praktisch in te vullen, in samenwerking met Theek 5, het CCB, de scholen en stichtingen en verenigingen.

Aantrekkelijk centrum

Een aantrekkelijk, groen centrum met meer verblijfsruimte stimuleert de ontmoeting tussen inwoners en bevordert de aantrekkelijkheid voor bezoekers. We willen daarom zoveel mogelijk delen van het masterplan komende periode uitvoeren waar mogelijk met Baarle-Hertog.

Verkeer en vervoer

De bereikbaarheid van onze kernen en de bereikbaarheid van het omliggende gebied vanuit onze gemeente is van groot belang om hier prettig te kunnen wonen. De komende bestuursperiode stellen we daarom de volgende prioriteiten:

- Ruim aandacht voor verkeersveiligheid.
- Voldoende budget voor fietspaden en fietsvoorzieningen.
- (Regionale) lobby op behoud van verbindingen van openbaar vervoer, o.a. via Ulicoten.
- Bij de reconstructie van wegen en aanleg van nieuwe wegen streven we naar de aanleg van zoveel mogelijk laadpalen, in eerste instantie doen we dit bij bestaande parkeerterreinen.
- In overleg met grote ondernemers alternatieve routes zoeken voor groot landbouw-/vrachtverkeer.
- (Regionale) lobby op het toelaten van landbouwverkeer op de rondweg.
- Uitvoering van de snelheidsbeperkende maatregelen uit het gemeentelijk mobiliteitsplan vooruitlopend op reconstructies.
- In overleg met inwoners zoeken naar draagvlak voor maatregelen in de Dorpsstraat in Ulicoten.

Economische impuls

Een gezond ondernemers- en vestigingsklimaat is een belangrijke voorwaarde voor onze inwoners en ondernemers om een inkomen te blijven verdienen en bij te dragen aan de brede welvaart. Daarom willen we de komende bestuursperiode een economische impuls geven aan onze gemeente. Het uitgangspunt daarbij is dat we naast de toeristische en agrarische sector meer aandacht hebben voor ondernemers in andere sectoren.

Economisch actieplan

We gaan bij alle sectoren en ondernemers breed ophalen wat de noden en ambities zijn om op basis daarvan samen tot een actieplan te komen. Het doel is enerzijds om onze bedrijven en ondernemers na twee moeilijke jaren extra handelingsperspectief te bieden en anderzijds om te blijven investeren in lokale werkgelegenheid. Naast bestaande bedrijvigheid willen we bekijken of we moeten inzetten op bepaalde sectoren en nieuwe diensten, ook in het kader van de transformatie naar een meer circulaire economie.

Bedrijventerrein

We zetten in op het vitaal houden van het bestaande bedrijventerrein. Het gaat dan niet alleen om het vinden en verbinden van bedrijvigheid, maar ook om vergroening en verduurzaming te bevorderen.

Toerisme

De samenwerking die afgelopen jaren aan beide zijden van de grens is opgebouwd willen we verder versterken. Vanwege deze ambitie is het nodig dat we voldoende middelen vrijmaken om samen met onze partners plannen en activiteiten rondom onder andere het Bels Lijntje, Van Gogh Nationaal Park, Land van Mark en Merkske en Toerisme de Baronie te kunnen doorzetten. Het kader daarvoor is de herijking van de visie vrijetijdseconomie en een jaarlijks uitvoeringsplan.

De unieke enclavesituatie blijft een toeristische troef. Met Baarle-Hertog willen we daarom verkennen of we ook meer planmatig kunnen samenwerken. Om de enclaves erkend te krijgen als UNESCO-werelderfgoed is een complex en kostbaar proces, zonder garanties. Niettemin zijn de voorwaarden van erkenning wel een inspiratiebron voor het verder ontwikkelen van de beleving van de enclavesituatie.

Daarnaast willen we de komende periode goede afspraken maken met onze partners over de wijze waarop verschillende activiteiten worden gefinancierd, waaronder de uitwerking van een toeristisch fonds.

Regionale samenwerking

Omdat mensen steeds meer buiten de eigen gemeente werken leveren we in de regio een bijdrage aan de inspanningen op economisch vlak. Dit geldt in het bijzonder voor de samenwerking op het vlak van vrijetijdseconomie in Regio West-Brabant.

Financieel perspectief

Onze gemeente is financieel gezond. We hebben geen schulden en de gemeentelijke lasten zijn relatief laag. Tegelijkertijd is het financieel perspectief onzeker, vooral vanwege de afhankelijkheid van voldoende middelen voor wettelijke taken vanuit de rijksoverheid. Daarnaast leiden externe ontwikkelingen zoals sterke inflatie en de druk op de arbeidsmarkt tot een noodzakelijke ophoging van budgetten. Deze externe ontwikkelingen raken ook onze inwoners. Voor de komende bestuursperiode zijn dit daarom onze uitgangspunten:

- We willen de lokale lasten gematigd houden.
- We kijken kritisch naar de omvang van de gemeentelijke reserves.
- We maken een realistische planning van projecten en onderhoud.
- We doen mee met de lobby bij de rijksoverheid vanuit o.a. de VNG en de K80 om gemeenten meer financiële armslag en zekerheid te geven.
- De focus ligt op goede uitvoering en investeringen in de gemeenschap en minder – met uitzondering van de ambities zoals verwoord in dit coalitieakkoord – op visie- en planvorming.